

PYTHON_INTRO

Python I - úvod do programování

Veškerá práva vyhrazena.

Tento materiál je součástí duševního vlastnictví společnosti GOPAS a.s.
a jeho šíření podléhá autorskému zákonu. Nesmí být reprodukován či jinak využíván
v jakékoliv formě ani jako celek, ani žádná jeho část bez písemného souhlasu
společnosti GOPAS a.s.

Užitečné informace ke kurzu :

Python I - úvod do programování

- **Garance získaných vědomostí**

Garance získaných vědomostí umožňuje všem účastníkům našich kurzů bezplatně si zopakovat již absolvovaný kurz. Neklademe si žádné podmínky a na nic se neptáme. Chce-li některý z Vašich zaměstnanců na kurz podruhé, má u nás dveře otevřeny.

- **Co je to Garance získaných vědomostí ?**

Nikdo z nás není dokonalý a ne každému přirostly počítače k srdci hned na poprvé. Může se tedy kdykoli stát, že některý z absolventů počítačového kurzu některou část probírané tématické látky zcela nepochopí. Žádné školicí středisko nedokáže svým zákazníkům zaručit stoprocentní účinnost jejich kurzu. Rozhodli jsme se nabídnout našim klientům Garanci získaných vědomostí, protože jsme přesvědčeni o tom, že je to nejlepší možnost, jak našim klientům zajistit jejich maximální spokojenost.

- **Co zásadního přináší Garance získaných vědomostí Vaší firmě ?**

Posíláte-li své zaměstnance na kurzy do Počítačové školy GOPAS, můžete si být jisti efektivní a garantovanou investicí Vámi vynaložených finančních prostředků na školení.

- **Jak využít Garance získaných vědomostí ?**

Jediné, co stačí udělat, je zažádat o využití Garance získaných vědomostí do 1 měsíce od posledního dne konání Vámi absolvovaného kurzu. Termín opakovaného kurzu je třeba domluvit s klientským servisem, který klientovi nabídne možné termíny pro opakování kurzu. V případě, že se vybraný termín obsadí účastníky, kteří jdou na kurz poprvé, bude Vás kontaktovat náš klientský servis a nabídne Vám další termín. V případě, že je kurz zakončen oficiální zkouškou výrobce produktu, je nutné tuto zkoušku doplatit. Účastník nemá nárok na obědy zdarma a na učební materiály (ty mu zůstávají z předchozího kurzu). Nárok na opakování kurzu platí po dobu jednoho roku od prvního absolvování kurzu. Případné prodloužení této doby, zvláště u kurzů jejichž četnost je malá, lze pouze po dohodě s klientským servisem. Garance se vztahuje na všechny otevřené kurzy prováděné v interních prostorách GOPAS, a.s. s cílem umožnit jim opakování absolvovaného kurzu. Jedinou podmínkou pro využití této nabídky je zažádat o opakování kurzu do 1 měsíce po absolvování kurzu průkaznou formou (dopisem, faxem) v oddělení klientského servisu.

Veškeré další odpovědi na vaše otázky naleznete na našich stránkách - **www.gopas.cz**,
nebo se přímo obraťte na klientský servis naší společnosti **+420 234 064 900-3**.

PYTHON

Honza Vrbata

honza@vrbata.cz

Co je to PYTHON ?

- "Moderní" programovací jazyk (rok vzniku 1990)
- Autor Guido van Rossum, univerzita v Amsterdamu
- Vychází z jazyka ABC
- Je **nezávislý** na platformě, **referenční implementace** CPython je interpret
- Je velice **produktivní** -> umožňuje rychlý návrh aplikací
- Má velice **elegantní** a čistý návrh
- Velmi dobrá integrace s jinými jazyky C, C++ (**CPython**), .NET (**Iron Python**) a JAVA (**Jython**) !!!
- Velké možnosti **rozšíření externími moduly**
- Je **multiparadigmatický**, umožňuje psaní programů pomocí více paradigmat (**procedurální**, **objektové**, **částečně funkcionální**)
- Dobře se učí :-)

Struktura zápisu programu

```
int c;  
float a,b;  
a=2.584;  
c=1;  
while (c<100) {  
    ++c;  
    b=a*c;  
}
```

C**Pascal**

```
var c: integer;  
    a,b: real;  
a:=2.584;  
c:=1;  
while (c<100) do begin  
    c:=c+1;  
    b:=a*c;  
end
```

PYTHON

```
a=2.584  
c=1  
while c<100:  
    c+=1  
    b=a*c  
print("Jede se dal")
```

Python zdroje

- Domácí stránka www.python.org
- V současné době se udržují dvě **stabilní větve** Pythonu, verze **2** (*ukončení 1.1.2020*) a **3**.

Komentáře

```
# Můj první krásný program
a=2.584    # a je vstupní hodnota
c=1
while c<100:
    c+=1
    b=a*c
```

Datové typy (třídy)

- **int** – celé číslo - **a=10**, **b=0xa**, **c=0o12**, **d=0b1010**
- **long** – dlouhé celé číslo - **a=88888L**, **b=-777777L**
- **float** – čísla s pohyblivou desetinnou čárkou - **a=1.0**, **b=-1.5e3**
- **complex** – komplexní číslo - **a=1+2j**, **b=1.5-2.58j**

(moduly *decimal* a *fractions*)

- **bool** – **True**, **False**
- **None** - **None**
- **str (unicode)** – řetězec - **a="ahoj"**, **b='nazdar'**,
c=""zdar a silu""
- **tuple** – n-tice – **a=("jedna","dve",3,4)**
- **list** – seznam – **a=["jedna","dve",3,4]**
- **set** – množina – **a={"jedna","dve",3,4}**
- **dict** – slovník – **a={"jedna":1, "dve":2}**

Měnitelné a neměnitelné objekty

Neměnitelné (immutable) typy : **int, long, float, complex, str, tuple, frozenset, bytes**

Měnitelné (mutable) typy : **list, set, dict, bytearray**

"Aritmetické" operátory

+ ... číselný součet, spojování posloupností
- ... číselný rozdíl
***** ... číselný součin, kopírování posloupnosti
****** ... číselné umocňování
/ ... číselné dělení „běžné“ (vrací float)
// ... číselné dělení „celočíslné“ (vrací integer)
% ... zbytek po celočíselném dělení, operátor pro formátování řetězce

Python akceptuje zkrácené operátory : +=, -=, *=, ...

Operátory porovnání

== ... rovno
!= ... nerovno
< ... menší než
> ... větší než
<= ... menší nebo rovno než
>= ... větší nebo rovno než
in ... je přítomno v posloupnosti (**not in**)
is ... je stejný objekt, ekvivalence (**is not**)

Logické operátory

and ... logický součin
or ... logický součet
not ... logická negace

Binární operátory

& ... logický součin, **AND**
| ... logický součet, **OR**
^ ... exkluzivní součet, nonekvivalence, **XOR**
~ ... negace, **NOT**
>> ... posun vpravo
<< ... posun vlevo

Čísla

1, -10, 458	# celá čísla
0xff12, -0x14	# celá čísla (hexadecimální zápis)
0o717, -0o1	# celá čísla (oktalový zápis)
0b717, -0b1	# celá čísla (dvojkový zápis)
1.0, -5.5e3	# čísla s pohyblivou desetinnou čárkou
9999999L	# celá dlouhá čísla (Python 2)
1j, 5+4j, 2+5.4j	# komplexní čísla

Vestavěné matematické funkce *abs*, *min*, *max*, *round*, ...
Další matematické funkce se nacházejí v modulu *math*.
Matematické funkce pro práci s komplexními čísly jsou v modulu *cmath*.

Řetězce

```
r = 'Retezec se znakem noveho radku na konci \n'
```

```
r = "Retezec se znakem noveho radku na konci \n"
```

```
r = """Retezec uvozeny tremi apostrofy  
pres vice radku"""
```

```
r = """Retezec uvozeny tremi uvozovkami  
pres vice radku"""
```

```
r = r"neupraveny, syrovy retezec si nevsima zadnych escape  
sekvenci \n"
```

```
r = u"unicode řetězec \n"    (Python 2)
```

Přístup k řetězcům viz n-tice. Základní funkce *chr*, *ord*, *len*.
Další funkce se nacházejí v modulu *string*.

Řetězce – escape sekvence

`\n` ... nový řádek
`\t` ... tabulátor
`\\` ... zpětné lomítko
`\'` ... apostrof
`\"` ... uvozovky

`\nnn` ... osmičkový ASCII znak
`\xnn` ... šestnáctkový ASCII znak

Řetězce – UNICODE

`r = u`"Řetězec UNICODE. Umožňuje používat unicode escape sekvence."

`unicode('ščšć','iso8859-2')` ... funkce převede řetězec z osmibitového kódování do UNICODE
`unicode('ščšć','iso8859-1')`
`unicode('ščšć','ascii')`

`'ČŠČŘ'.decode('iso8859-2')` ... metoda *decode* provede totéž co funkce *unicode*

`'příšera'.encode('utf-8')`
`'příšera'.encode('base64')`

PYTHON 3 obsahuje pouze typ Unicode řetězce !!!

Kódování zdrojového kódu

Je nutné interpreteru sdělit v jakém kódování jsou řetězce umístěné ve zdrojovém kódu našeho programu.

Do zdrojového kódu umístíme **magický řádek** s touto informací.

```
#!/usr/bin/python  
# -*- coding: <encoding name> -*-
```

například :

```
# -*- coding: utf-8 -*-
```

Pozn.: Python 2 potřebuje magický řádek uvést, Python 3 implicitně předpokládá kódování UTF-8.

Řetězce – konverze datových typů

str (objekt) - řetězec

unicode (objekt) - unicode řetězec (Python 2)

bytes(), **bytearray()**

int (řetězec) - číslo typu *integer*

long (řetězec) - číslo typu *long integer*

float (řetězec) - číslo typu *float*

complex (řetězec) - číslo typu *complex*

Řetězce – formátování řetězců

```
formatovacíRetezec % objekt  
formatovacíRetezec % (objekt1, objekt2, ...)  
formatovacíRetezec % slovník
```

```
a=10  
b=1.2  
print ("Promenna a ma hodnotu %d" % a)  
print ("Promenna a ma hodnotu %d, b hodnotu %f" % (a,b))
```

Základní formátovací operátory (kompatibilní s C) :

```
s ... řetězcové vyjádření objektu  
d ... celé číslo  
f ... číslo s desetinnou čárkou
```

Řetězce – formátování řetězců

Objekt **string** obsahuje metodu **format**, která také slouží k formátování řetězců.

```
name = 'Honza'  
age = 20  
  
print ('Hello, {}. You are {}'.format(name,age))  
print ('Hello, {0}. You are {1}'.format(name,age))  
print ('Hello, {name}. You are {age}'.format(name,age))
```

Řetězce – formátování řetězců

Formatted string literal = f-string. Od Pythonu 3.6.

```
import math
name = "Honza"
age = 20
x = 10

print(f"Hello, {name}. You are {age}")
print(f"Hello, {name}. You are {age}")
print(f"Hello, {name}. You are {age}. Sinus {math.sin(x)}")
```

Řetězce – další operace

Základní metody objektu *string* :

find(s,substring)
join(seznam)
lower(s)
upper(s)
replace(s,substring,replace)
split(s,separator)
strip(s)
lstrip(s)
rstrip(s)

.....

hledání podřetězce
spojení posloupnosti do řetězce
změna velikosti písmen na malá
změna velikosti písmen na velká
záměna podřetězce
rozdělení řetězce na části
oříznutí řetězce z obou stran
oříznutí řetězce z levé strany
oříznutí řetězce z pravé strany

Seznam (list)

`x=[], x = list()` ... vytvoří prázdný seznam

`x=[1,2+3j,"dalsi",4]` ... vytvoří a naplní seznam

`[1,2] + ["tri","ctyri"]` ... `[1,2,"tri","ctyri"]`

`2 * [1,2]` ... `[1,2,1,2]`

`list ('gopas')` ... `['g','o','p','a','s']` ... vytvoří seznam z posloupnosti

`list ((1,85,96))` ... `[1,85,96]` ... vytvoří seznam z posloupnosti

`len (['g','o','p','a','s']) = 5` ... počet prvků seznamu

Seznamy – přístup k seznamům, indexy, řezy

`x=[1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6]`

`x[2]` ... 3

`x[-3]` ... 4

`x[1:4]` ... `[2,3,4]`

`x[:-2]` ... `[1,2,3,4]`

`x[3:]` ... `[4,5,6]`

`x[:]` ... `[1,2,3,4,5,6]` (vytváří mělkou kopii)

Seznamy – modifikace seznamů

```
x=[1,2,3,4,5,6]  
y=["dve","tri","ctyri"]
```

```
x[1]="dve" ... [1,"dve",3,4,5,6]  
x[1] = y ... [1, ["dve", "tri", "ctyri"], 3, 4, 5, 6]  
x[1:3] = y ... [1,"dve","tri","ctyri",4,5,6]  
a=x.pop(0) ... [2,3,4,5,6]  
x.append(7) ... [1,2,3,4,5,6,7]  
x.extend([7,8,9]) ... [1,2,3,4,5,6,7,8,9]  
x.insert(0,"nula") ... ["nula",1,2,3,4,5,6]  
del x[1] ... [1,3,4,5,6]  
del x[2:4] ... [1,2,5,6]  
x.remove(5) ... [1,2,3,4,6]
```

Seznamy – další operace

```
x=[2,4,1,5,6,3,3]
```

```
x.sort() ... [1,2,3,3,4,5,6]
```

```
3 in x ... True (pravda)
```

```
2 not in x ... False (nepravda)
```

```
min(x) ... 1
```

```
max(x) ... 6
```

```
x.index(1) ... 2 (index prvku v seznamu)
```

```
x.count(3) ... 2 (počet výskytů v seznamu)
```

n-tice (tuple)

`x=()`, `x=tuple()` ... vytvoří prázdnou n-tici

`x=(1,)` ... vytvoří jednoprvkovou n-tici

`x=(1,2+3j,"dalsi",4)` ... vytvoří a naplní n-tici

`(1,2) + ("tri","ctyri")` ... `(1,2,"tri","ctyri")`

`2 * (1,2)` ... `(1,2,1,2)`

`tuple('gopas')` ... `('g','o','p','a','s')` ... vytvoří n-tici z posloupnosti

`tuple([1,85,96])` ... `(1,85,96)` ... vytvoří n-tici z posloupnosti

`len(('g','o','p','a','s'))` ... 5 ... počet prvků n-tice

n-tice – přístup k n-ticím

`x=(1,2,3,4,5,6)`

`x[2]` ... 3

`x[-3]` ... 4

`x[1:4]` ... (2,3,4)

`x[:-2]` ... (1,2,3,4)

`x[3:]` ... (4,5,6)

Množina (set)

x=set() ... vytvoří prázdnou množinu

x={1,2,3} ... vytvoří a naplní množinu (Python 3)

len(x) ... počet prvků v množině

x.add(4) ... přidá další prvek do množiny

x.remove(4) ... odstraní prvek z množiny (pokud prvek v množině není vytvoří výjimku)

x.discard(4) ... odstraní prvek z množiny

x.clear() ... vymaže všechny položky množiny

x.copy() ... mělká kopie množiny (*shallow copy*)

x1.union(x2) ... sjednocení množin

x1.intersection(x2) ... průnik množin

Slovník (dict)

asociativní pole, transformační tabulka, hashovací tabulka

x={}, x=dict() ... vytvoří prázdný slovník

x={"cerveny":"red","zeleny":"green"} ... vytvoří a naplní slovník

x["bily"]="white" ... přiřadí položku do slovníku

len(x) ... 3 ... počet prvků ve slovníku

x.keys() ... ["cerveny","zeleny","bily"] ... seznam klíčů (na pořadí nezáleží)

x.values() ... ["red", "white", "green"] ... seznam hodnot (na pořadí nezáleží)

x.items() ... [('cerveny', 'red'), ('bily', 'white'), ('zeleny', 'green')]

del x["cerveny"] ... vymaže prvek

x.get("cerveny","") ... vrátí prvek (pokud prvek není vrátí default hodnotu)

x.pop("cerveny","") ... vrátí a vymaže prvek

x.clear() ... vymaže všechny položky slovníku

x.copy() ... mělká kopie slovníku (*shallow copy*)

Další typy kolekcí

Pojmenované n-tice (namedtuple) :

```
from collections import namedtuple

Clovek = namedtuple("Clovek", ["jmeno", "vek"])

pepa = Clovek("Josef", 20)

print(pepa.jmeno)
```

Data classes (od Pythonu 3.7) :

```
from dataclasses import dataclass

@dataclass
class Position:
    name:str = ""
    lon:float = 0
    lat:float = 0

pos = Position('Oslo', 10.8, 59.9)

print(pos)
print(pos.name)
```

Odkazy a kopie I.

a=[[0,1],2,3,4]

b=a

b[0][1]="jedna"

print (a,b)

Odkazy a kopie II.

```
a=[[0,1],2,3,4]
```

Mělká kopie (kontejnerové objekty, vytváří odkazy na položky v původním objektu) :

```
b=a.copy()
b.append(5)
print (a,b)
b[0][1]="jedna"
print (a,b)
```

Hluboká kopie vytváří nový objekt a rekurzivně kopíruje všechny objekty, které obsahuje. Vytváří tak úplně nezávislou kopii :

```
import copy
b=copy.deepcopy(a)
b.append(5)
print (a,b)
b[0][1]="jedna"
print (a,b)
```

Řízení běhu programu větvení pomocí *if-else*

if logický_výraz:
 blok příkazů 1
else:
 blok příkazů 2

*Řízení běhu programu větvení pomocí **if-elif-else***

```
if log_výraz1:  
    blok příkazů 1  
elif log_výraz2:  
    blok příkazů 2  
elif log_výraz3:  
    blok příkazů 3  
.....  
else:  
    blok příkazů
```

Logický operátor

```
maximum = a if a>b else b
```

*Řízení běhu programu
cyklus while*

while *logický_výraz*:
 blok příkazů 1
else:
 blok příkazů 2

*Řízení běhu programu
cyklus for*

for *jméno in kolekce*:
 blok příkazů 1
else:
 blok příkazů 2

Příkazy : *range()*, *break* a *continue*

Funkce a procedury

```
def název (parametr1, parametr2, ...):  
    """Dokumentační řetězec"""  
    tělo funkce  
    return hodnota
```

Funkce a procedury

```
def pozdrav ():  
    """Vytiskne pozdrav"""  
    print ("Dobrý den !")  
  
pozdrav ()
```

```
def secti (a,b):  
    """Provede součet dvou čísel"""  
    c=a+b  
    return c  
  
x=secti (3,2)  
print (x)
```

Lambda konstrukt

```
toUpper = lambda r : r.upper()

print (toUpper("ahoj, jak se mate ?"))
```

Funkce a procedury – implicitní parametry

```
def mocnina (z,e=2):
    """Počítá celočíselnou mocninu"""
    x=z
    while e>1:
        x=x*z
        e=e-1
    return x

print (mocnina(2,3))
print (mocnina(2))
```

Funkce a procedury – předání jménem parametru

```
def mocnina (z,e=2):  
    """Počítá celočíselnou mocninu"""  
    x=z  
    while e>1:  
        x=x*z  
        e=e-1  
    return x  
  
print (mocnina (2,3))  
print (mocnina (e=3,z=2))
```

Funkce a procedury – proměnný počet parametrů I

```
def maximum (*args):  
    """Počítá maximum z posloupnosti čísel"""  
    m=args[0]  
    for n in args[1:]:  
        if n>m:  
            m=n  
    return m  
  
print (maximum(1,5,4,2))  
print (maximum(1,5,4,2,23,23))
```

Funkce a procedury – proměnný počet parametrů II

```
def priklad (**kwargs):  
    print (kwargs)  
  
priklad (a=1,b=2,c=3)
```

Funkce a procedury – proměnný počet parametrů III

```
def funkce(*args,**kwargs):  
    print (args)  
    print (kwargs)  
  
funkce(1,2,3,a=4,b=5)
```


Funkce a procedury – měnitelné objekty jako argumenty

```
def priklad (n, seznam1, seznam2):  
    """Měnitelné objekty"""  
    seznam1.append('Jetel')  
    seznam2=[3,2,1]  
    n+=1  
  
a=1  
b=['Franta']  
c=[1,2,3]  
priklad(a,b,c)  
print(a,b,c)
```

Funkce a procedury – jmenné prostory

```
def priklad ():  
    """Jmenné prostory"""  
    a=1  
    b=2  
  
a=10  
b=20  
priklad()  
print(a,b)
```

Funkce a procedury – jmenné prostory

```
def priklad ():  
    """Lokální a globální proměnné"""  
    print(a)  
    b=2  
  
a=10  
b=20  
priklad()  
print(a,b)
```

Python automaticky zpřístupňuje jména z globálního prostoru jmen uvnitř funkcí pouze pro čtení !!!

Funkce a procedury – práce se sekvencemi

```
def secti (a,b):  
    return (a+b)  
  
prvni=[1,2,3]  
druhy=[4,5,6]  
  
print (map(secti,prvni,druhy))  
print (list(map(secti,prvni,druhy)))
```


Python 2 vrací přímo kolekci. Python 3 její generátor.

Funkce *map* aplikuje definovanou funkci na prvky posloupnosti. Návrátovou hodnotou je posloupnost výsledků.

Funkce a procedury – práce se sekvencemi

```
def sude (a):  
    return not (a%2)  
  
cisla=range(20)  
  
print (filter(sude,cisla))  
  
print (list(filter(sude,cisla)))
```

Python 2 vrací přímo kolekci. Python 3 její generátor.

Funkce *filter* aplikuje definovanou funkci na prvky posloupnosti, návratovou hodnotou této funkce je boolean hodnota. Výsledkem je posloupnost vstupních prvků, pro které je funkce pravdivá.

Generování seznamů – list comprehension

[<výraz> **for** <proměnná> **in** <kolekce> **if** <podmínka>]

Lze popsat takto :

```
L = []  
for proměnná in kolekce:  
    if podmínka:  
        L.append(výraz)
```

Příklad :

[n for n in range(10) if n%2==0]

Moduly

modul.py →

```
"""Pokusný modul"""  
a=10  
def soucet (x,y):  
    """Součet čísel"""  
    s=x+y  
    return s  
  
import modul  
  
print (modul.a)  
vysledek=modul.soucet(2,3)  
print (vysledek)
```

Moduly

modul.py →

```
"""Pokusný modul"""  
a=10  
def soucet (x,y):  
    """Součet čísel"""  
    s=x+y  
    return s  
  
import modul as m  
  
print (m.a)  
vysledek=m.soucet(2,3)  
print (vysledek)
```

Moduly

modul.py →

```
"""Pokusný modul"""  
a=10  
def soucet (x,y):  
    """Součet čísel"""  
    s=x+y  
    return s
```

```
from modul import *  
  
print (a)  
vysledek=soucet(2,3)  
print (vysledek)
```

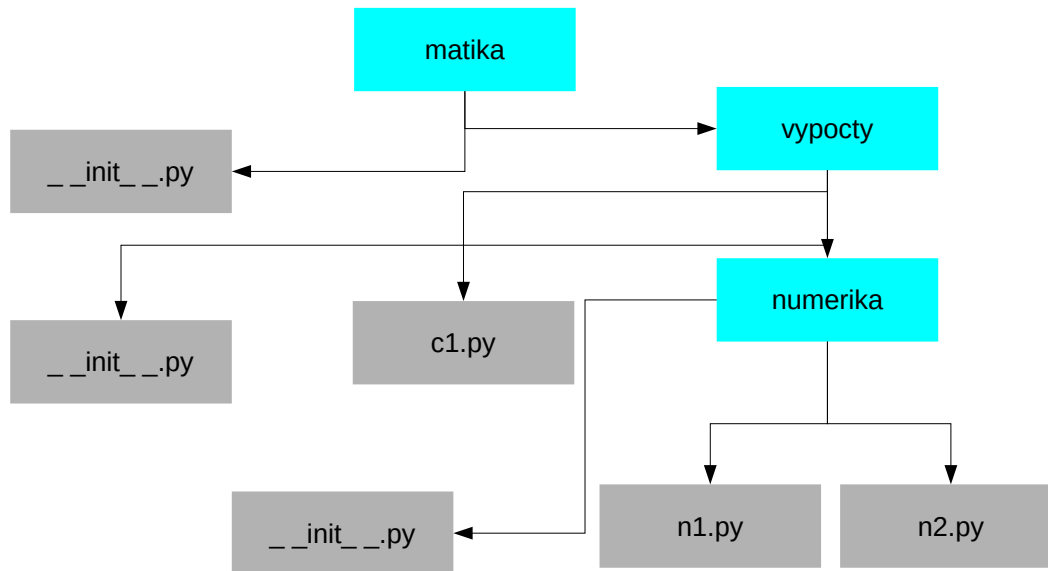
Moduly (chráněná jména)

modul.py →

```
"""Pokusný modul"""  
a=10  
_b=20  
def soucet (x,y):  
    """Součet čísel"""  
    s=x+y  
    return s
```

```
from modul import *  
  
print (a)  
print (_b)  
vysledek=soucet(2,3)  
print (vysledek)
```

Balíčky (packages)

Ošetření chyb

Typy chyb :

- **Syntaktické**
- **Logické** (statická analýza, debugging)
- **I/O** (vstupně výstupní)
-

Automatická kontrola kódu, statická analýza

- V případě dynamického jazyka, jako je Python, může docházet k **logickým chybám**, od kterých by nás **staticky typovaný jazyk izoloval**.
- K řešení nejen tohoto problému je možné používat analyzátory kódu jako jsou ***pylint***, ***pychecker*** nebo ***mypy***.

Odlad'ování, debugging

- Vložení debug kódu.
- Použití debuggeru. Python obsahuje debugger v modulu ***pdb***. Existují nadstavby, například ***pydb***. IDE jako ***Wing*** nebo ***Pycharm*** mají podporu pro debugging vestavěnou.

Ošetření chyb – mechanismus výjimek I.

- 1) Chyb si prostě nevšímáme**
- 2) Sledujeme návratové hodnoty ze všech I/O funkcí**
(používá se v klasických jazycích jako Pascal, C, ...)
- 3) Mechanismus VYJÍMEK**
(moderní jazyky jako JAVA, PYTHON, RUBY, ...)

Ošetření chyb – mechanismus výjimek II.

funkce ziskejZeServeru

try *zkus vykonat následující část programu*
otevriSitoveSpojeni....
posliHTTPpozadavek....
uzavriSitoveSpojeni....

except *pokud se během vykonávání vyskytla chyba*
obsloužení chyby

Ošetření chyb – mechanismus výjimek III.

```
try:
    print (1/0)

except ZeroDivisionError:
    print ("Pozor, chyba dělení nulou !!!")
```

Ošetření chyb – mechanismus výjimek IV.

```
try:
    soubor = open("soubor.txt","r")
except IOError as vyjimka:
    if (vyjimka.errno==2): # soubor neexistuje
        print ("Pozor, tento soubor neexistuje")
    else:
        print ("Soubor existuje : %d : %s" % (vyjimka.errno,
            vyjimka.strerror))
```

Ošetření chyb – mechanismus výjimek V.

```
def deleni (a,b):  
    if b==0:  
        raise ZeroDivisionError, "Chyba deleni nulou"  
    return 0  
    v=a/b  
    return v  
  
try:  
    v=deleni(4,0)  
    print (v)  
except ZeroDivisionError as text:  
    print (text)
```

Ošetření chyb – mechanismus výjimek VI.

```
def deleni (a,b):  
    if b==0:  
        raise ZeroDivisionError, "Chyba deleni nulou"  
    v=a/b  
    return v  
  
try:  
    v=deleni(4,0)  
    print (v)  
except ZeroDivisionError as vyjimka:  
    print (vyjimka)  
finally:  
    print ("Úklidová část")
```

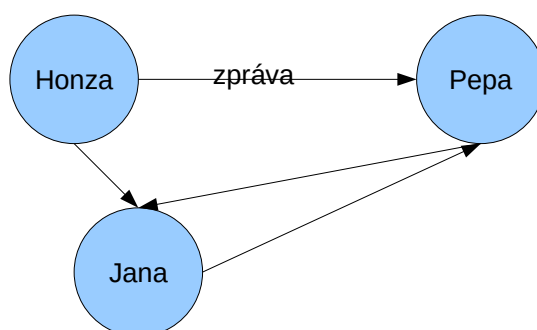
Ošetření chyb – mechanismus výjimek VI.

Exception		+-- TypeError
+-- SystemExit		+-- AssertionError
+-- StopIteration		+-- LookupError
+-- StandardError		+-- IndexError
+-- KeyboardInterrupt		+-- KeyError
+-- ImportError		+-- ArithmeticError
+-- EnvironmentError		+-- OverflowError
+-- IOError		+-- ZeroDivisionError
+-- OSError		+-- FloatingPointError
+-- WindowsError		+-- ValueError
+-- EOFError		+-- UnicodeError
+-- RuntimeError		+-- UnicodeEncodeError
+-- NotImplementedError		+-- UnicodeDecodeError
+-- NameError		+-- UnicodeTranslateError
+-- UnboundLocalError		+-- ReferenceError
+-- AttributeError		+-- SystemError
+-- SyntaxError		+-- MemoryError
+-- IndentationError		+---Warning
+-- TabError		+-- UserWarning
		+-- DeprecationWarning
		+-- PendingDeprecationWarning
		+-- SyntaxWarning
		+-- RuntimeWarning
		+-- FutureWarning

Objektově orientované programování

Úkolem OOP je lépe přiblížit úlohu programování reálnému světu !!!

Objektově orientovaný program je libovolně strukturovaná síť objektů, které spolu navzájem komunikují. To je vše :-)

Objektově orientované programování

Objekty jsou **kompaktní, samostatné entity**, které nesou informace o **svém stavu** (uložené obvykle v tzv. **instančních proměnných**) a implementují svoji **funkcionalitu** (obvykle pomocí tzv. **metod**, což jsou v podstatě klasické procedury, funkce).

Python bohužel **neimplementuje plný objektový princip** s dynamickým **zasíláním zpráv** a **pozdní vazbou** jako **Smalltalk, Ruby, Objective-C**, a tak je jeho objektový model jaksi částečný, podobně jako **Java, C#**, atd.

V Pythonu je vše s čím pracujeme pojmenovaným objektem !!! Čísla, řetězce, různé kolekce, funkce, procedury, moduly, balíčky a další věci jsou objekty konkrétních typů (tříd).

Objektově orientované programování

Pojmy :

- **Třída**
- **Instance**
- **Instanční proměnná, metoda**
- **Atribut (property)**
- **Dědičnost**
- **Polymorfismus**
- **.....**

Objektově orientované programování

```
class Trida:  
    "Dokumentační řetězec"  
    tělo třídy
```

```
instance=Trida()
```

Objektově orientované programování

```
class Clovek:  
    pass  
  
pepa=Clovek()  
pepa.jmeno="Josef"  
pepa.prijmeni="Novak"  
  
lojza=Clovek()  
lojza.jmeno="Alois"  
lojza.prijmeni="Novy"
```

Objektově orientované programování

(proměnné instance, metody)

```
class Clovek:
    def tiskni(self):
        print ("Jmeno : %s, vek : %d" % (self.jmeno,self.vek))

pepa=Clovek()
pepa.jmeno="Josef"
pepa.vek=20
pepa.tiskni()
```

Objektově orientované programování

(magické metody)

Python obsahuje velkou množinu **speciálních metod**, které jsou automaticky provedeny, **pokud s objektem provádíme nějakou konkrétní činnost** :

- vytvoření, zánik objektu
- aritmetické operace
- logické operace (porovnávání)
- práce se sekvencemi
- práce s atributy
-

Objektově orientované programování

(magické metody)

```
class Clovek:
    def __init__(self,jmeno="",vek=0):
        self.jmeno=jmeno
        self.vek=vek
    def tiskni(self):
        print ("Jmeno : %s, vek : %d" % (self.jmeno,self.vek))

pepa=Clovek("Josef",20)
pepa.tiskni()
```

Objektově orientované programování

(magické metody)

```
class Clovek:
    def __init__(self,jmeno,vek):
        self.jmeno=jmeno
        self.vek=vek
    def __str__(self):
        return self.jmeno
    def tiskni(self):
        print ("Jmeno : %s, vek : %d" % (self.jmeno,self.vek))

pepa=Clovek("Josef",20)
print(pepa)
```

Objektově orientované programování

(magické metody)

```
class Clovek:
    def __init__(self,jmeno,vek):
        self.jmeno=jmeno
        self.vek=vek
    def __str__(self):
        return(self.jmeno)
    def __gt__(self,other):
        return self.vek>other.vek
    def tiskni(self):
        print ("Jmeno : %s, vek : %d" % (self.jmeno,self.vek))

pepa=Clovek("Josef",20)
lojza=Clovek("Alois",19)
print(pepa>lojza)
```

Objektově orientované programování

(magické metody)

```
class Clovek:
    def __init__(self,jmeno,vek):
        self.jmeno=jmeno
        self.vek=vek
    def __str__(self):
        return(self.jmeno)
    def __gt__(self,other):
        if (self.vek>other.vek):
            return True
        return False
    def __add__(self,other):
        return self.vek+other.vek
    def tiskni(self):
        print ("Jmeno : %s, vek : %d" % (self.jmeno,self.vek))

pepa=Clovek("Josef",20)
lojza=Clovek("Alois",19)
print(pepa+lojza)
```


Objektově orientované programování (atributy, gettery, settery)

Python 2 new style class

```
class Clovek(object):
    def __init__(self, jmeno, vek):
        self.__jmeno=jmeno
        self.__vek=vek
    def tiskni(self):
        print ("Jmeno : %s, vek : %d" % (self.__jmeno, self.__vek))
    @property
    def jmeno(self):
        return self.__jmeno

    @jmeno.setter
    def jmeno(self, jmeno):
        self.__jmeno=jmeno

pepa=Clovek("Josef",20)

print(pepa.jmeno)
pepa.jmeno="Pepa"
```

Objektově orientované programování (proměnné třídy)

```
class Clovek:
    Clovek_id=1

    def __init__(self, jmeno, vek):
        self.jmeno=jmeno
        self.vek=vek
        self.cid=Clovek.Clovek_id
        Clovek.Clovek_id+=1

    def tiskni(self):
        print ("Jmeno : %s, vek : %d, id : %d" % (self.jmeno, self.vek, self.cid))

pepa=Clovek("Josef",20)
lojza=Clovek("Alois",19)

pepa.tiskni()
lojza.tiskni()
```

self.__class__.Clovek_id

Objektově orientované programování (metody třídy)

```
class Clovek:
    Clovek_id=1

    def __init__(self,jmeno,vek):
        self.jmeno=jmeno
        self.vek=vek
        self.cid=Clovek.Clovek_id
        Clovek.Clovek_id+=1

    def resetClovek(cls):
        cls.Clovek_id=1

    resetClovek=classmethod(resetClovek)

    def tiskni(self):
        print ("Jmeno : %s, vek : %d, id : %d" % (self.jmeno,self.vek,self.cid))

pepa=Clovek("Josef",20)
pepa.resetClovek()
lojza=Clovek("Alois",19)

pepa.tiskni()
lojza.tiskni()
```

Objektově orientované programování (metody třídy)

```
class Clovek:
    Clovek_id=1


    def __init__(self,jmeno,vek):
        self.jmeno=jmeno
        self.vek=vek
        self.cid=Clovek.Clovek_id
        Clovek.Clovek_id+=1

    @classmethod
    def resetClovek(cls):
        cls.Clovek_id=1

    def tiskni(self):
        print ("Jmeno : %s, vek : %d, id : %d" % (self.jmeno,self.vek,self.cid))

pepa=Clovek("Josef",20)
pepa.resetClovek()
lojza=Clovek("Alois",19)

pepa.tiskni()
lojza.tiskni()
```

 dekorátor (funkce, která má parametr funkci a návratová hodnota je opět funkce)

Objektově orientované programování (dědičnost)

```
class Clovek(object):
    def __init__(self,jmeno,vek):
        self.jmeno=jmeno
        self.vek=vek
    def tiskni(self):
        print ("Jmeno : %s, vek : %d" % (self.jmeno,self.vek))

class Student(Clovek):
    def __init__(self,jmeno,vek,skola):
        Clovek.__init__(self,jmeno,vek)
        self.skola=skola
    def tiskni(self):
        Clovek.tiskni(self)
        print("Skola : %s" % self.skola)
```

super().__init__(jmeno,vek) ... Python 3
super(Student,self).__init__(jmeno,vek) ... Python 2

```
pepa=Student("Josef",20,"ZS")
pepa.tiskni()
```

Objektově orientované programování (soukromá/chráněná jména)

```
class trida:
    def __init__(self):
        self.x=1
        self.__y=2
    def tiskni(self):
        print (self.x)
        print (self.__y)
```

```
t=trida()
t.tiskni()
print (t.x)
print (t.__y)
```

Objektově orientované programování (introspekce)

Zjištění zda je konkrétní instance instance třídy :

isinstance(punta,Pes)

Zjištění vazby mezi rodičovskou třídou :

issubclass(Pes,Zvire)

Práce se soubory

soubor=open ("/tmp/soubor.txt","r") ... otevření souboru pro čtení
soubor.close() ... uzavření souboru

Režimy otevření souboru :

r ... čtení

w ... zápis

a ... připojení

Práce se soubory

Metody souborového objektu pro :

čtení : `read()`
`readline()`
`readlines()`

zápis : `write(string)`
`writelines(kolekce řetězců)`

*Práce se soubory - ošetření IO chyb pomocí **try/finally***

```
try:
    f = open('/etc/passwd','r')
    try:
        for r in f:
            print(r)

    finally:
        f.close()

except IOError:
    print("Chyba")
```

Práce se soubory - ošetření IO chyb pomocí *with*

```
try:
    with open('/etc/passwd','r') as f:
        for r in f.readlines():
            print(r.strip())

except IOError:
    print("chyba")
```

Práce se soubory
čtení ze souboru

```
soubor=open ("/etc/passwd","r")
pocet=0
while soubor.readline() != "":
    pocet+=1
soubor.close()

print ("V systému je %d uzivatelu" % pocet)

soubor=open ("/etc/passwd","r")
radky=soubor.readlines()
for radek in radky:
    print (radek.strip())
soubor.close()
```

Práce se soubory

zápis do souboru

```
soubor=open("/tmp/soubor.txt","w")
soubor.write("První radek\n")
soubor.write("Druhý radek\n")
soubor.close()
```

```
soubor1=open("/etc/passwd","r")
radky=soubor1.readlines()
soubor1.close()
soubor2=open("/tmp/passwd.bak","w")
soubor2.writelines(radky)
soubor2.close()
```

Práce se soubory

operační systém

```
import os
print (os.name) ..... nt, posix
print (os.getcwd()) ..... /home/pepa
print (os.listdir('/tmp')) ..... vrátí seznam souborů v daném adresáři
os.chdir('/tmp') ..... přechod do adresáře

print (os.path.join('home','honza')) ..... home/honza

print (os.path.exists('/tmp')) ..... zjistí existenci souboru

print (os.path.isfile('/etc/passwd')) ..... zjistí zda je soubor regular file
print (os.path.isdir('/etc/passwd')) ..... zjistí zda je soubor directory
```

Získání uživatelského vstupu

```
a = int(input("Zadej cislo a : "))  
b = int(input("Zadej cislo b : "))  
print ("Soucet %d + %d = %d" % (a,b,a+b))
```

Funkce : `raw_input()`

Standardní vstup, výstup, chybový výstup

V modulu `sys` existují tři speciální souborové objekty :

`sys.stdin` ... standardní vstup

`sys.stdout` ... standardní výstup

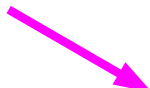
`sys.stderr` ... standardní chybový výstup

Vstup implementuje metody `readline`, `readlines` a `xreadlines`

Výstupy implementují metody `write` a `writelines`

Nakládání objektů do souboru

Uložení do
souboru


```
import pickle
a="Toto je muj textovy retezec"
b=[1,2,4,5,6]
soubor=open("/tmp/stav","wb")
pickle.dump(a,soubor)
pickle.dump(b,soubor)
soubor.close()
```

Získání ze
souboru


```
import pickle
soubor=open("/tmp/stav","rb")
a=pickle.load(soubor)
b=pickle.load(soubor)
soubor.close()
print (a)
print (b)
```

Pozn.: Zcela stejně lze použít modul **JSON**, serializační formát je na rozdíl od **pickle** standardizován.

Modul shelve

```
import shelve
adresar=shelve.open("/tmp/adresy")
adresar["policie"]=["Statni policie","158"]
adresar["hasici"]=["Hasicky sbor","150"]
adresar.close()
```

```
import shelve
adresar=shelve.open("/tmp/adresy")
print (adresar["policie"])
print (adresar["hasici"])
adresar.close()
```

Skripty I.

```
#!/usr/bin/python

def main():
    print ("Tak tohle je nas skript !!!")

if __name__ == '__main__':
    main()
```

Skripty II.

argumenty předávané z příkazového řádku

```
#!/usr/bin/python

import sys
def main():
    print (sys.argv)

main()
```

Skripty III.

modul getopt

```
#!/usr/bin/python
```

```
import sys,getopt
```

```
def main():
```

```
    (volby,argumenty)=getopt.gnu_getopt(sys.argv[1:], "a:b:c")
```

```
    print (volby)
```

```
    print (argumenty)
```

```
main()
```

```
./pokus.py -a 1 -b 2 -c arg1 arg2
```

Skripty - spuštění externího programu

modul subprocess

```
#!/usr/bin/python
```

```
import sys,getopt,subprocess
```

```
subprocess.call(["ls", "-la", "/etc"], shell=True)
```

Skripty - spuštění externího programu

modul subprocess

```
#!/usr/bin/python

import subprocess

proces = subprocess.Popen(["ls","-la"],stdout=subprocess.PIPE,
stderr=subprocess.STDOUT)

for a in proces.stdout.readlines():
    print(a.strip())
```

Paralelní programování

vlákna - modul thread

```
import thread
import time

# Define a function for the thread
def print_time(threadName, delay):
    count = 0
    while count < 5:
        time.sleep(delay)
        count += 1
        print "%s: %s" % (threadName, time.ctime(time.time()))

# Create two threads as follows
try:
    thread.start_new_thread(print_time, ("Thread-1", 2,))
    thread.start_new_thread(print_time, ("Thread-2", 4,))
except:
    print "Error: unable to start thread"

while 1:
    pass
```

Paralelní programování vlákna - modul threading

```
import threading
import time

exitFlag = 0

class myThread (threading.Thread):
    def __init__(self, threadID, name, counter):
        threading.Thread.__init__(self)
        self.threadID = threadID
        self.name = name
        self.counter = counter
    def run(self):
        print "Starting " + self.name
        print_time(self.name, self.counter, 5)
        print "Exiting " + self.name

def print_time(threadName, delay, counter):
    while counter:
        if exitFlag:
            threadName.exit()
        time.sleep(delay)
        print "%s: %s" % (threadName, time.ctime(time.time()))
        counter -= 1

# Create new threads
thread1 = myThread(1, "Thread-1", 1)
thread2 = myThread(2, "Thread-2", 2)

# Start new Threads
thread1.start()
thread2.start()

print "Exiting Main Thread"
```

Paralelní programování GIL

- Referenční implementace Pythonu, tedy **CPython**, obsahuje mechanismus **GIL** (Global Interpreter Lock).
- Díky tomuto zámku je virtuálním strojem vykonávaný bytecode prováděn vždy jen v jednom vlákně !!!
- Použití vláken na víceprocesorovém stroji nemá tudíž v CPythonu **žádný smysl**. Jiná situace je ale v **Jythonu**, **PyPy** nebo **IronPythonu**.
- Pro paralelní programování v CPythonu lze poměrně dobře využít modul **multiprocessing**, který nabízí téměř shodné API jako klasické "vláknové" programování.

Paralelní programování

vlákna - modul multiprocessing

```
import os
from multiprocessing import Process

def info(title):
    print(title)
    print('module name:', __name__)
    print('parent process:', os.getppid())
    print('process id:', os.getpid())
    print()

def f(name):
    info('> function f')
    print('hello', name)

if __name__ == '__main__':
    info('> main line')
    p = Process(target=f, args=('bob',))
    p.start()
    p.join()
```

Paralelní programování

vlákna - modul multiprocessing

```
import os
from multiprocessing import Process
import time

def f():
    print(os.getpid(), ": zacatek...")
    time.sleep(os.getpid() % 7)
    print(os.getpid(), ": trvalo mi to", (os.getpid() % 7), "s.")

if __name__ == '__main__':
    for i in range(7):
        p = Process(target=f, args=())
        p.start()
```

Paralelní programování

vlákna - modul multiprocessing

```
import os
from multiprocessing import Process, Lock
import time

def f(l):
    print(os.getpid(), ": zacatek ...")
    l.acquire()
    time.sleep(os.getpid() % 7)
    l.release()
    print(os.getpid(), ": trvalo mi to", (os.getpid() % 7), "s.")

if __name__ == '__main__':
    lock = Lock()
    for i in range(7):
        Process(target=f, args=(lock,)).start()
```

Paralelní programování

vlákna - modul multiprocessing

```
from multiprocessing import Process, Lock, Value

def f(l, x):
    l.acquire()
    x.value += 1
    print(x.value)
    l.release()

if __name__ == '__main__':
    lock = Lock()
    n = Value('d', 0)
    sez = list()

    for i in range(10):
        sez.append(Process(target=f, args=(lock, n)))
        sez[i].start()

    for i in range(10):
        sez[i].join()

    print("Vysledna hodnota n:", n.value)
```

Sít'ová komunikace

Python obsahuje komplexní podporu pro sít'ování od soketů po klientské implementace řady běžných aplikačních protokolů ve vestavěných modulech :

- socket
- [http](#)lib
- [ftp](#)lib
- [url](#)lib
- [smtp](#)lib
- [nn](#)tplib
- [pop](#)lib
- [imap](#)lib
-

HTTP klient

```
import urllib.request

try:
    seznam=urllib.request.urlopen("http://www.seznam.cz/")
    try:
        for radek in seznam:
            print (radek.strip())
    finally:
        seznam.close()
except:
    print("Chyba !!!!")
```


SMTP klient

```
import smtplib

zprava="Subject: Dnesni zprava\r\n\r\nTelo zpravy."

server=smtplib.SMTP("10.2.1.6")

server.sendmail("vrbata@gopas.cz","honza@vrbata.cz",zprava)

server.quit()
```

Komunikace klient-server pomocí HTTP *serverová část*

```
import BaseHTTPServer,datetime

class odpoved(BaseHTTPServer.BaseHTTPRequestHandler):
    def do_GET(self):
        self.send_response(200)
        self.send_header("Content-type","text/html")
        self.end_headers()

        html = """<html><body>
<h1>Vita Vas Honzu server !!!!</h1>
<h3>Je prave : %s</h3>
</body></html>""" % datetime.datetime.now()

        self.wfile.write(html)

server = BaseHTTPServer.HTTPServer("",80),odpoved)
server.serve_forever()
```

Komunikace klient-server pomocí HTTP

klientská část

```
import httpplib

def request ():
    c=httpplib.HTTP("localhost:8000")
    c.putrequest("GET","/index.html")
    c.putheader("Data","Tohle jsou vstupni data")
    c.endheaders()
    errcode,errmsg,headers = c.getreply()
    telo=c.getfile()
    print (headers['Franta'])
    return (errcode)

request()
```

Vzdálené volání procedur pomocí XML-RPC

XML-RPC požadavek

```
import xmlrpclib
xmlrpclib.ServerProxy('http://sortserver/RPC').searchsort.sortList([10, 2], True)
```

```
<?xml version='1.0'?>
<methodCall>
<methodName>searchsort.sortList</methodName>
<params>
<param>
<value>
<array>
<data>
<value><i4>10</i4></value>
<value><i4>2</i4></value>
</data>
</array>
</param>
<param><value><boolean>1</boolean></value></param>
</params>
</methodCall>
```

Vzdálené volání procedur pomocí XML-RPC

XML-RPC odpověď

```
<?xml version='1.0'?>
<methodResponse>
  <params>
    <param>
      <value>
        <array>
          <data>
            <value><i4>2</i4></value>
            <value><i4>10</i4></value>
          </data>
        </array>
      </value>
    </param>
  </params>
</methodResponse>
```

Vzdálené volání procedur pomocí XML-RPC

serverová část

```
import SimpleXMLRPCServer

def soucet(a,b):
    return a+b

def rozdil(a,b):
    return a-b

server = SimpleXMLRPCServer.SimpleXMLRPCServer(("",8080))

server.register_function(soucet)
server.register_function(rozdil)

server.serve_forever()
```

Vzdálené volání procedur pomocí XML-RPC

klientská část

```
import xmlrpclib  
  
server = xmlrpclib.ServerProxy("http://10.2.20.143:8080/")  
  
v = server.soucet(2,3)  
  
print(v)
```

Práce s XML

- **Značkovací jazyk** pro popis **hierarchických strukturovaných dat**.
- XML dokument obsahuje jeden nebo více **elementů** ohraničených počátečními a koncovými značkami.
- XML dokument :

```
<dokument>  
</dokument>
```

Práce s XML

- Elementy lze **zanořovat** do libovolné hloubky.
- Prvnímu elementu se říká **kořenový element** (root element).
- Elementy mohou mít **atributy**, dvojice jméno-hodnota.

`<dokument jazyk="cesky"></dokument>`

- Uvnitř jednoho elementu se atributy **nesmí opakovat**.
- Hodnoty atributů musí být uzavřeny v uvozovkách nebo apostrofech.

Práce s XML

- Pokud je v jednom elementu více atributů, pak na jejich **pořadí nezáleží**.
- Počet atributů u elementů není nijak omezen.
- Elementy mohou obsahovat text :

`<dokument>Toto je text</dokument>`

- Prázdné elementy lze zapisovat zkráceně :

`<dokument/>`

Práce s XML

- Python nabízí několik možností jak zpracovat XML.
- Lze použít tradiční parsery **DOM** a **SAX**, nebo knihovnu **ElementTree** pro ještě jednodušší zpracování.

Práce s XML - zpracování RSS

```
import xml.etree.ElementTree as etree

tree = etree.parse("rss.xml")
root = tree.getroot()

channel = root.find("channel")

print (channel.tag)
print (channel.attrib)
print (channel.text)

items = channel.findall("item")

for item in items:
    title = item.find("title")
    link = item.find("link")

    print (title.text)
    print (link.text+"\n")
```

Práce s XML - zpracování RSS

```
import xml.etree.ElementTree as etree
import urllib

rss = urllib.urlopen("http://servis.idnes.cz/rss.aspx?c=zpravodaj")
tree = etree.parse(rss)
root = tree.getroot()

channel = root.find("channel")

print (channel.tag)
print (channel.attrib)
print (channel.text)

items = channel.findall("item")

for item in items:
    title = item.find("title")
    link = item.find("link")

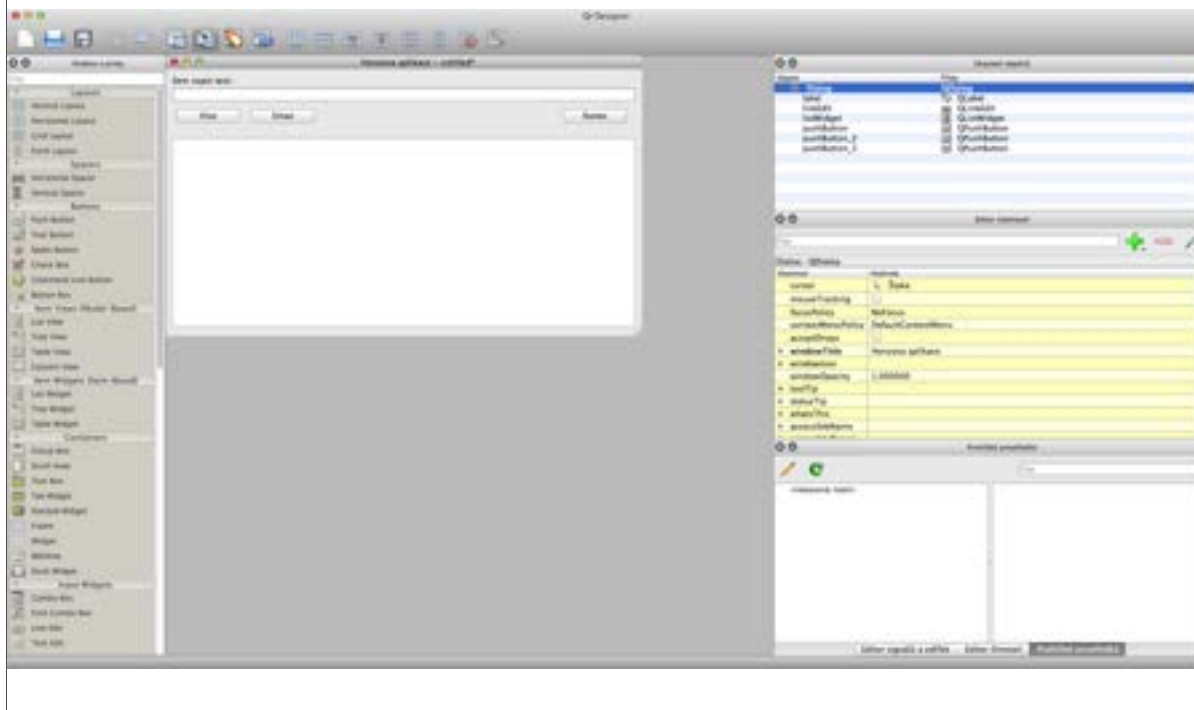
    print (title.text)
    print (link.text+"\n")
```

Grafické uživatelské rozhraní GUI

- 1) dialog, cdialog, xdialog**
- 2) wxPython**
- 3) Tkinter**
- 4) PyGTK**
- 5) PyQT !!!!!**
- 6) PyGame**

Grafické uživatelské rozhraní GUI

Qt a PyQt – Qt Designer

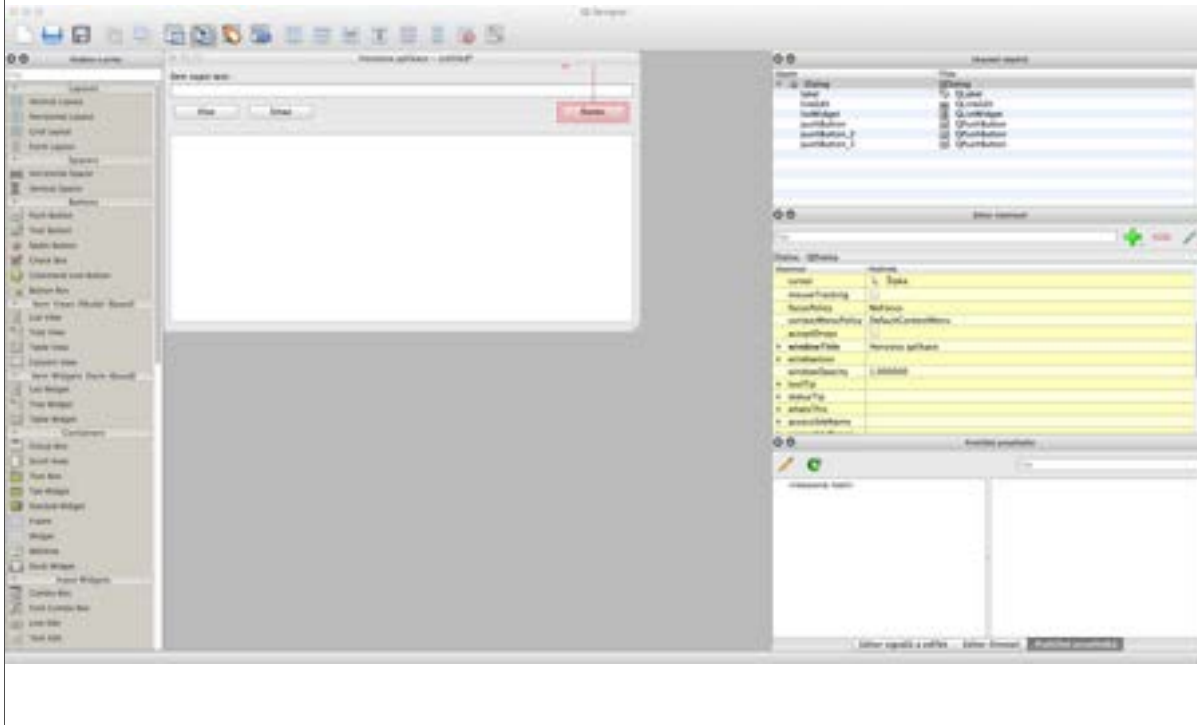
Grafické uživatelské rozhraní GUI

Qt a PyQt – Qt Designer

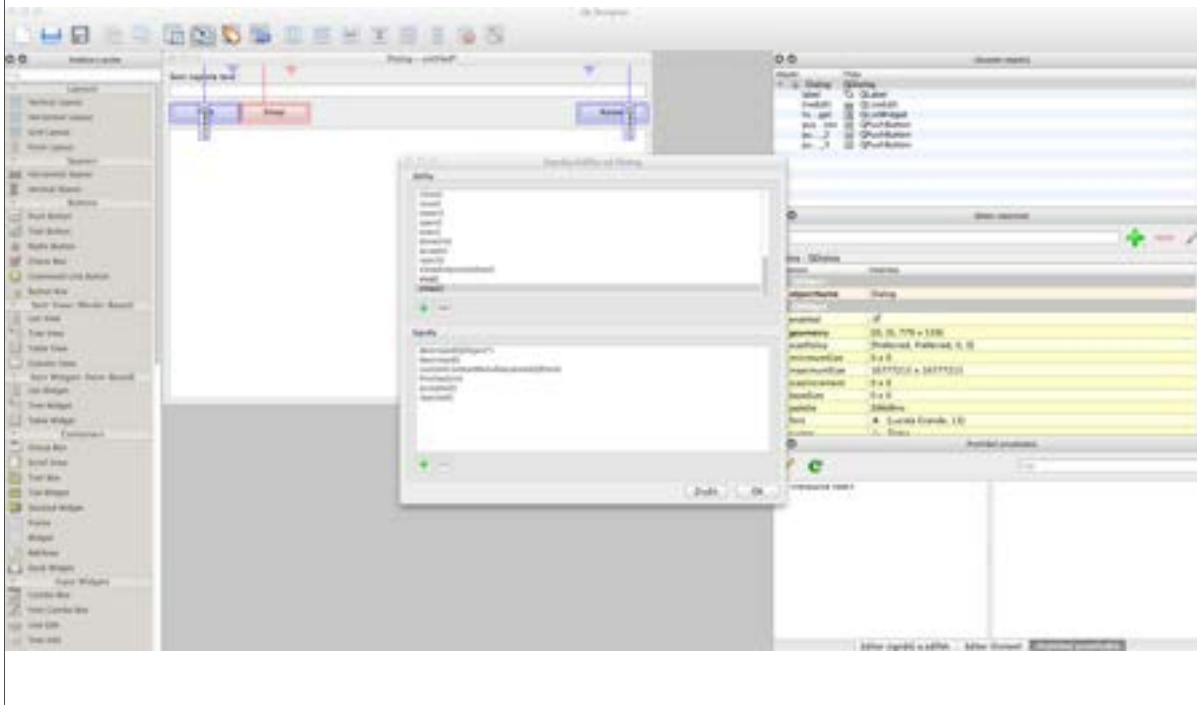
Princip fungování Qt grafické aplikace :

- každý widget (obrazový prvek) generuje při událostech různé **signály** a poskytuje určitou množinu **slotů**, které mohou jiné signály volat.
- je možné vytvářet zcela nové uživatelské sloty.
- **propojením signálů se sloty** a naprogramováním chování se vytváří grafická aplikace.

Grafické uživatelské rozhraní GUI Qt a PyQt – Qt Designer

Grafické uživatelské rozhraní GUI Qt a PyQt – Qt Designer

Grafické uživatelské rozhraní GUI

Qt a PyQt

- Výstupem z QtDesigneru je XML (.ui) soubor s popisem grafického rozvržení aplikace, interakcí mezi **signály** a **sloty**, atd.
- S tímto souborem je možné v zásadě nakládat dvěma způsoby :
 - **Zkompilovat** nástrojem pyuic XML UI soubor do zdrojového kódu Pythonu a ten dále používat.
pyuic form1.ui > form1.py
 - **UI soubor bude součástí aplikace** a bude zpracován až při jejím spuštění.
- Dále je třeba doprogramovat obsluhu uživatelských slotů a vytvořit kostru Qt aplikace.

Grafické uživatelské rozhraní GUI

Qt a PyQt

```
import sys
from PyQt4 import QtGui, uic

class MyDialog(QtGui.QDialog):
    def __init__(self):
        QtGui.QDialog.__init__(self)
        uic.loadUi("aplikace.ui", self)

    def vloz(self):
        text = self.lineEdit.text()
        self.listWidget.addItem(text)
        self.lineEdit.clear()

    def smaz(self):
        radek = self.listWidget.currentRow()
        self.listWidget.takeItem(radek)

app = QtGui.QApplication(sys.argv)
dialog = MyDialog()
dialog.show()
app.exec_()
```

Přístup k databázím

- Python obsahuje jednotné rozhraní pro přístup k databázím **DB API 2**.
- Díky tomuto je možné jednotně přistupovat k různým typům databází.
- Jako příklad vytvoříme **SQLite** databázi s jednou tabulkou, seznamem telefonních čísel.

Přístup k databázím

```
import sqlite3

conn=sqlite3.connect("seznam.sqlite")
cursor=conn.cursor()
cursor.execute("select * from seznam")

for zaznam in cursor.fetchall():
    print("Jmeno : %s, cislo : %s" %(zaznam[0],zaznam[1]))

conn.close()
```

Přístup k databázím

```
import sqlite3

conn=sqlite3.connect("seznam.sqlite")
cursor1=conn.cursor()
cursor2=conn.cursor()

cursor1.execute("insert into seznam values ('Hasici','155')")
conn.commit()
cursor2.execute("select * from seznam")

for zaznam in cursor2.fetchall():
    print("Jmeno : %s, cislo : %s" %(zaznam[0],zaznam[1]))

conn.close()
```

PyPI

- **Python Package Index** je repozitář doplňkového software pro Python.
- V současné době obsahuje více jak **140 000** balíčků.
- Management nástroj **pip**.

Virtualenv

- Pomocí nástroje **virtualenv** resp. **pyvenv** je možné vytvářet izolované instalace Pythonu.

virtualenv adresar
pyvenv adresar
python3 -m venv adresar

- Zde je možné instalovat moduly a balíčky, mimo hlavní systémovou instalaci Pythonu.

Distribuce programu

- Jelikož je Python **interpretovaný jazyk**, je nutné aby měl uživatel našeho programu instalován interpreter Pythonu v příslušné verzi.
- Pokud náš program využívá různé doplňky třetích stran, instalované z repozitáře **PyPi** nebo odjinud, je nutné instalovat i tyto.
- To mohou být poměrně rozsáhlé požadavky pro spuštění našeho programu.
- Praktickou cestou je tzv. "**zmrazení**", tedy **zabalení** interpreteru Pythonu, všech potřebných balíčků, modulů a našeho programu do jednoho samospustitelného celku.

Distribuce programu - freezery

- K vlastnímu freezingu je možné použít nástroje pomocí kterých lze tuto operaci provádět víceméně automaticky.
- Oblíbené freezery : **cx_Freeze**, **PyInstaller**, **py2exe**, ...